

Федоришин В. С.

Хмельницький національний університет

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ФИНАНСИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ ГРОМАД НА ОСНОВЕ РЕФОРМИРОВАНИЯ КОММУНАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ

Резюме

Вопросы развития территориальных громад должны основываться на законах экономического и общественного развития, в частности, выявлять тенденции социального развития и экономической жизни территориальной громады. В статье исследованы аспекты усовершенствования финансирования социального развития территориальных громад на основе реформирования коммунальной собственности.

Ключевые слова: социальная политика, территориальная громада, коммунальная собственность, финансирование социальной сферы, социальное развитие.

Fedoryshyn V. S.

Khmelnitsky National University

IMPROVING FUNDING OF THE SOCIAL DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES IS BASED ON REFORMING THE COMMUNITY PROPERTY

Summary

The issue of social property of territorial communities should be based on the laws of economic and social development, in particular, identification of trends in social development and economic life of the territorial community. The article examines and describes the practical aspects of improving the financing of social development of territorial communities in the system of social regional policy, based on reforming the community property.

Keywords: social policy, territorial community, community property, public sphere funding, social development.

УДК 314.15:316.732

Шевчук Л. Т.

Тернопільський інститут соціальних та інформаційних технологій

Федоришина Л. М.

Університет економіки і підприємництва

МІГРАЦІЙНА АКУЛЬТУРАЦІЯ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Привернуто увагу до питань міграційної акультурації та її впливу на всі сфери життєдіяльності українського суспільства. Проаналізовано міграційні процеси, їх обсяги та географію, а також особливості ускладнення демографічної ситуації України у результаті міграційної акультурації та синкретизації української сім'ї. Окреслено проблеми міграційної акультурації і можливості попередження її негативних наслідків. Акцентовано увагу на необхідності розробки і впровадження нової державної економічної політики регулювання міграційних процесів в умовах нестабільності на політичній арені з метою попередження погіршення соціально-економічної ситуації України.

Ключові слова: демографічна ситуація, міграційні процеси, міграційна акультурація, синкретизація української сім'ї, регулювання міграційних процесів.

Постановка проблеми. Актуальність вивчення міграційних процесів та їх впливу на всі сфери суспільного життя сучасної України важко переоцінити. Так, на думку О.У. Хомри, особливості розвитку міграційних процесів в Україні за останній період свідчать про те, що міграція належить до вагомих проблем сучасності, причому до дуже важливих проблем національної безпеки України [5, с. 144].

Слід зазначити, що дослідження міграційних процесів є актуальним не тільки для України, але й для інших країн світу у зв'язку з тим, що в останні десятиріччя відбувається як процес активного становлення і функціонування нових видів міграції населення (виїзд на роботу за кордон, репатріація, фронт'єрська, нелегальна транзитна міграція тощо), так і перетворення питань мігра-

ції у справді світову проблему. Достатньо згадати про ускладнення суспільно-політичної ситуації в світі у зв'язку з анексією Криму, військовою агресією сусідньої держави на сході України, терактами у Франції, Тунісі та в інших країнах світу, військовим конфліктом між Туреччиною та Росією, військовими діями різних держав на території Сирії тощо. У результаті сотні тисяч людей були змушені залишити свої домівки. Вони стали мігрантами, які масово заповнили країни ЄС, США, Канаду та ін. Інтенсифікувалися процеси міграційної акультурації, які здійснили своєрідний вплив на формування, збереження і розвитку сучасної української сім'ї. Вивчення міграційної акультурації крізь призму надзвичайно динамічних змін у політичній ситуації світу є надзвичайно важливим завданням у наш час. Без-

умовно, сказане не тільки актуалізує тему статті, але й привертає увагу до необхідності розв'язання окресленої проблеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми міграції в Україні досліджувалися у наукових працях О. Грیشної, Т. Драгунової, Е. Лібанової, О. Малиновської, І. Прибиткової, У. Садової, Л. Семів, О. Хомри, М. Шульги та ін. Серед зарубіжних вчених – П. Бурдье (Франція), Т. Заславська (Росія), Ж. Зайончковська, Л. Рибаківський (Росія), Д. Тернер (США), А. Ягельський (Польща) та ін. Роботи цих та інших дослідників висвітлюють широкий спектр складових міграційної проблематики – від мотиваційних чинників міграції населення до державного управління цими процесами.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Вивчення проблем міграції, міграційної акультурації пов'язане з широким колом міждисциплінарних проблем, а тому, на нашу думку, повинно бути поліаспектним. Саме тому дослідження проблематики, окресленої темою статті, вимагало оцінки результатів наукових пошуків по таких напрямках. По-перше, надзвичайно важливим є аналіз міграційних процесів, який активно здійснюється вченими Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України (Е.М. Лібанова, О.В. Позняк), Інституту регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України (У.Я. Садова, Л.К. Семів) тощо. По-друге, не менший інтерес

представляє вивчення процесів міграційної акультурації, яким в останні роки присвячені праці М.А. Шуменка [7], М.І. Сторожика [4] та ін. По-третє, чи не найбільш широкоаспектними дослідженнями представлено такий напрямок, як вивчення культури, зокрема соціально-культурної спадковості (С.К. Бистрицький, М.О. Парнюк); географічних проблем культури і проблем культури як процесу (О.І. Шаблій, Л.Т. Шевчук, І.І. Ровенчак) та ін.

Мета статті полягає в аналізі міграційних потоків, оцінці проблем міграційної акультурації та наслідків її впливу на найрізноманітніші аспекти життєдіяльності українського суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Останнім часом суттєво зросли масштаби міграційних процесів. Так, за оцінками ООН, кількість мігрантів, що живуть за межами рідних країн, з 1990 до 2013 р. зросла на 50%, сягнувши 231,5 млн. осіб [1]. З них, згідно з оцінками різних фахівців та експертів, за кордоном працює від 2 до 7 млн. українців. Ця цифра уточнювалась за допомогою оцінки обсягу грошових надходжень від мігрантів на батьківщину. А він був доволі значний, причому більший від іноземних інвестицій.

За даними джерела [1], обсяг іноземних інвестицій у 2012 р. становив 6,13 млрд. дол., а обсяг переказів українців із-за кордону – 7,5 млрд. дол. У 2013 р., за даними НБУ, обсяг грошових переказів зріс на 13,4% – до 8,5 млрд. дол., перевищивши

Таблиця 1

Міграційний рух населення у 2014 р.^{1,2}

	Осіб			На 10 000 осіб наявного населення		
	кількість прибулих ³	кількість вибулих ³	міграційний приріст, скорочення (-)	кількість прибулих	кількість вибулих	міграційний приріст, скорочення (-)
Україна	542506	519914	22592	126,2	120,9	5,3
Вінницька	25802	25471	331	159,8	157,8	2,0
Волинська	14299	13604	695	137,2	130,5	6,7
Дніпропетровська	39234	38803	431	119,4	118,1	1,3
Донецька ⁴	28925	39602	-10677	67,0	91,7	-24,7
Житомирська	18034	18510	-476	143,2	147,0	-3,8
Закарпатська	6592	7441	-849	52,4	59,1	-6,7
Запорізька	19012	19859	-847	107,3	112,1	-4,8
Івано-Франківська	15054	13813	1241	108,9	99,9	9,0
Київська	33389	22269	11120	193,3	128,9	64,4
Кіровоградська	14464	15310	-846	147,0	155,6	-8,6
Луганська ⁴	11478	19598	-8120	51,5	87,9	-36,4
Львівська	28130	26587	1543	110,8	104,7	6,1
Миколаївська	14545	13901	644	124,7	119,2	5,5
Одеська	31709	27070	4639	132,3	112,9	19,4
Полтавська	22961	21911	1050	157,9	150,7	7,2
Рівненська	18897	19052	-155	162,9	164,2	-1,3
Сумська	17175	17576	-401	152,2	155,8	-3,6
Тернопільська	13156	13084	72	122,8	122,1	0,7
Харківська	44136	35875	8261	161,4	131,2	30,2
Херсонська	13401	14259	-858	125,2	133,2	-8,0
Хмельницька	20550	20523	27	157,6	157,4	0,2
Черкаська	17660	17352	308	140,6	138,1	2,5
Чернівецька	10949	9552	1397	120,4	105,0	15,4
Чернігівська	13602	13983	-381	128,2	131,8	-3,6
м. Київ	49352	34909	14443	171,5	121,3	50,2

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь.

² Дані попередні.

³ Інформація сформована на основі наявних адміністративних даних щодо зміни реєстрації постійного місця проживання.

⁴ Дані можуть бути уточнені.

обсяг іноземних інвестицій (5,7 млрд. дол.). При цьому із Росії українці переказали понад 1 млрд. дол., із США – 267 млн. дол., з Німеччини – 167, Греції – 135 млн., Італії – 133 млн., Великобританії – 131 млн., Кіпру – 128 млн. дол. і т. д. [1].

При здійсненні розрахунків варто брати до уваги те, що значну частину коштів заробітчани передають рідним і близьким нелегально (за приблизними оцінками експертів – 1 млрд. дол.). Частка таких переказів постійно зростала через запровадження Нацбанком обов'язкової конвертації у гривню валютних переказів з-за кордону, яку через відслідковану тенденцію невдовзі відмінили [3].

Зазначимо, що за даними Державної служби статистики важко оцінити справжні масштаби міграційного руху населення та його регіональних особливостей (табл. 1).

В останні роки, як зазначають фахівці та експерти, мігранти своїми переказами в Україну не тільки рятують власні сім'ї, але фактично підтримують економічну стабільність і кредитоспроможність країни.

Безумовно, міграція суттєво впливає на чисельність як наявного, так і постійного населення країни. В Україні вона сприяла значному скороченню населення. Так, за період 1990–2015 рр. чисельність наявного населення України зменшилась майже на 10 млн. осіб (табл. 2).

Значним фактором такого різкого скорочення населення за короткий строк (всього 25 років)

була акультурація. Нагадаємо, що під акультурацією зазвичай розуміють процес взаємовпливу культур, за якого здійснюється культурний контакт, засвоюються технології, зразки, цінності чужої культури, що в свою чергу змінюються та адаптуються до нових вимог [2, с. 10].

Ураховуючи сказане, вважаємо, що під міграційною акультурацією слід розуміти засвоєння цінностей чужої культури в результаті культурних контактів українських мігрантів з жителями інших країн у результаті поїздок за кордон з найрізноманітнішими цілями, але насамперед у результаті довготривалих поїздок з метою участі у трудовій діяльності господарських комплексів інших країн. Якщо взяти до уваги сучасні масштаби міграції, то можна припустити, що міграційна акультурація набула надзвичайно широких масштабів.

Міграційна акультурація стала потужним фактором синкретизації української сім'ї. Під синкретизацією української сім'ї ми розуміємо вплетення в її структуру, як в соціальну систему нових взаємозв'язків між членами сім'ї, якісно нових взаємовідносин між ними, формування нових ціннісних установок в поведінці в процесі життєдіяльності, нових вимог до якості та способу життя та нових вимог членів сім'ї один до одного [6]. Серед цих нових вимог, ціннісних установок та взаємозв'язків особливо виділяються наступні:

– формування неповної сім'ї;

Таблиця 2

Населення (на 1 січня; тис. осіб)

Роки	Чисельність наявного населення			Чисельність постійного населення		
	всього	у тому числі		всього	у тому числі	
		міське	сільське		чоловіки	жінки
1990	51838,5	34869,2	16969,3	51556,5	23826,2	27730,3
1991	51944,4	35085,2	16859,2	51623,5	23886,5	27737,0
1992	52056,6	35296,9	16759,7	51708,2	23949,4	27758,8
1993	52244,1	35471,0	16773,1	51870,4	24046,3	27824,1
1994	52114,4	35400,7	16713,7	51715,4	23981,1	27734,3
1995	51728,4	35118,8	16609,6	51300,4	23792,3	27508,1
1996	51297,1	34767,9	16529,2	50874,1	23591,6	27282,5
1997	50818,4	34387,5	16430,9	50400,0	23366,2	27033,8
1998	50370,8	34048,2	16322,6	49973,5	23163,5	26810,0
1999	49918,1	33702,1	16216,0	49544,8	22963,4	26581,4
2000	49429,8	33338,6	16091,2	49115,0	22754,7	26360,3
2001	48923,2	32951,7	15971,5	48663,6	22530,4	26133,2
2002 ¹	48457,1	32574,4	15882,7	48240,9	22316,3	25924,6
2003	48003,5	32328,4	15675,1	47823,1	22112,5	25710,6
2004	47622,4	32146,4	15476,0	47442,1	21926,8	25515,3
2005	47280,8	32009,3	15271,5	47100,5	21754,0	25346,5
2006	46929,5	31877,7	15051,8	46749,2	21574,7	25174,5
2007	46646,0	31777,4	14868,6	46465,7	21434,7	25031,0
2008	46372,7	31668,8	14703,9	46192,3	21297,7	24894,6
2009	46143,7	31587,2	14556,5	45963,4	21185,0	24778,4
2010	45962,9	31524,8	14438,1	45782,6	21107,1	24675,5
2011	45778,5	31441,6	14336,9	45598,2	21032,6	24565,6
2012	45633,6	31380,9	14252,7	45453,3	20976,7	24476,6
2013	45553,0	31378,6	14174,4	45372,7	20962,7	24410,0
2014	45426,2	31336,6	14089,6	45245,9	20918,3	24327,6
2015 ²	42929,3	29673,1	13256,2	42759,7	19787,8	22971,9

¹ За даними Всеукраїнського перепису населення на 5 грудня 2001 р.

² Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь.

Розрахунки (оцінки) чисельності наявного населення за типом поселень та постійного населення за статтю здійснено на основі наявних адміністративних даних щодо державної реєстрації народження і смерті та зміни реєстрації постійного місця проживання.

Джерело: дані Державної служби статистики України

- утворення позашлюбної сім'ї без розриву стосунків у офіційній сім'ї;
- формування громадянської (офіційно незареєстрованої) сім'ї;
- здобуття полярного сексуального досвіду на фоні недостатньої психосексуальної обізнаності в результаті контактів з різними партнерами в процесі дошлюбної поведінки молоді;
- формування неадекватно завищених вимог до особистості партнера і до шлюбу в цілому (частіше у жінок), що веде до відмови від створення сім'ї і підвищеної активності особистості в професійній діяльності;
- переоцінка особистісних якостей інших членів сім'ї та трансформація демографічної поведінки, що часто завершується розлученням;
- зростання суперечності мотивів, цілей, функціонально-рольових позицій, особистісних характеристик подружжя, ускладнення адаптації до шлюбу після розлуки, зменшення толерантності членів сім'ї, що також зумовлює наближення до розлучення;
- орієнтація на малодітну сім'ю;
- поява і поширення соціального сирітства (збільшення кількості покинутих батьками дітей);
- переважання раціонального і матеріального розрахунку при створенні сім'ї тощо.

Все це відобразилося на всіх показниках, які характеризують демографічну ситуацію України (табл. 3, 4).

Зазначимо, що доволі високий показник розлучуваності в значній мірі зумовлений зростанням

соціальної амбівалентності в результаті міграційної акультуризації, суть якої полягає в несумісності норм, цінностей, оцінок, почуттів, станів свідомості членів сім'ї, їх подвійним, суперечливим ставленням до тих чи інших явищ, подій, фактів, процесів.

Соціальна амбівалентність загострює внутрішні суперечності соціальної реальності в рамках сім'ї, зумовлює здатність набувати протилежних (несумісних) характеристик (властивостей, мотивів поведінки, відношень) її членами. Вона супроводжується деструктивною поведінкою членів сім'ї, соціальною напруженістю, конфліктами, проявами нетолерантності. Вибіркові соціологічні обстеження, здійснені авторами цієї статті, дають підстави припустити, що соціальна амбівалентність може бути поширенішою в регіонах з більшою активною зовнішньою міграцією (табл. 1).

Переважаюча негативних синкретизаційних ознак функціонування української сім'ї на зламі ХХ і ХХІ ст. дало привід соціологам, демографам, психологам, економістам оцінити таке функціонування як кризове. Воно характеризується широкою палітрою наступних показників: катастрофічним погіршенням матеріального благополуччя сім'ї, відсутністю нормальних умов для її життєдіяльності, зниженням народжуваності, наростанням динаміки розлучень, дисфункційним розвитком сім'ї, унаслідок чого спостерігається підвищення напруги сімейних стосунків, збільшення невдоволеності окремих членів сім'ї,

Таблиця 3

Динаміка демографічних показників (абсолютні дані)

Роки	Кількість живонароджених, тис. осіб	Частка дітей народжених жінками, які не перебували у зареєстрованому шлюбі, %	Кількість померлих, тис. осіб	Природний приріст, скорочення (-), тис. осіб	Міграційний приріст, скорочення (-), тис. осіб	Кількість зареєстрованих шлюбів, тис. одиниць	Кількість зареєстрованих розлучень, тис. одиниць
1990	657,2	11,2	629,6	27,6	78,3	482,8	192,8
1991	630,8	11,9	669,9	-39,1	151,3	493,1	200,8
1992	596,8	12,1	697,1	-100,3	287,8	394,1	222,6
1993	557,5	13,0	741,7	-184,2	54,5	427,9	219,0
1994	521,6	12,8	764,7	-243,1	-142,9	399,2	207,6
1995	492,9	13,2	792,6	-299,7	-131,6	431,7	198,3
1996	467,2	13,6	776,7	-309,5	-169,2	307,5	193,0
1997	442,6	15,2	754,2	-311,6	-136,0	345,0	188,2
1998	419,2	16,2	719,9	-300,7	-152,0	310,5	179,7
1999	389,2	17,4	739,2	-350,0	-138,3	344,9	175,8
2000	385,1	17,3	758,1	-373,0	-133,6	274,5	197,3
2001	376,5	18,0	746,0	-369,5	-152,2	309,6	181,3
2002	390,7	19,0	754,9	-364,2	-33,8	317,2	183,5
2003	408,6	19,9	765,4	-356,8	-24,2	371,0	177,2
2004	427,3	20,4	761,3	-334,0	-7,6	278,2	173,2
2005	426,1	21,4	782,0	-355,9	4,6	332,1	183,5
2006	460,4	21,1	758,1	-297,7	14,2	355,0	179,1
2007	472,7	21,4	762,9	-290,2	16,8	416,4	178,4
2008	510,6	20,9	754,5	-243,9	14,9	322,0	166,8
2009	512,5	21,2	706,7	-194,2	13,4	318,2	145,4
2010	497,7	21,9	698,2	-200,5	16,1	305,9	126,1 ¹
2011	502,6	21,9	664,6	-162,0	17,1	355,9	182,5
2012	520,7	21,4	663,1	-142,4	61,8	278,3	168,5
2013	503,7	22,1	662,4	-158,7	31,9	304,2	164,9
2014 ²	465,9	21,1	632,3	-166,4	22,6	295,0	130,7

¹ За даними органів державної реєстрації актів цивільного стану без урахування розірвань шлюбів, здійснених у судовому порядку.

² Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь та частини зони проведення антитерористичної операції.

Джерело: дані Державної служби статистики України

Таблиця 4

Динаміка демографічних показників у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення

Роки	Кількість живонароджених	Кількість померлих	Природний приріст, скорочення (-)	Смертність дітей у віці до 1 року ¹	Кількість зареєстрованих шлюбів	Кількість зареєстрованих розлучень
1990	12,6	12,1	0,5	12,8	9,3	3,7
1991	12,1	12,9	-0,8	13,9	9,5	3,9
1992	11,4	13,4	-2,0	14,0	7,6	4,3
1993	10,7	14,2	-3,5	14,9	8,2	4,2
1994	10,0	14,7	-4,7	14,5	7,7	4,0
1995	9,6	15,4	-5,8	14,7	8,4	3,8
1996	9,2	15,2	-6,0	14,3	6,0	3,8
1997	8,7	14,9	-6,2	14,0	6,8	3,7
1998	8,4	14,4	-6,0	12,8	6,2	3,6
1999	7,8	14,9	-7,1	12,8	6,9	3,5
2000	7,8	15,4	-7,6	11,9	5,6	4,0
2001	7,7	15,3	-7,6	11,3	6,4	3,7
2002	8,1	15,7	-7,6	10,3	6,6	3,8
2003	8,5	16,0	-7,5	9,6	7,8	3,7
2004	9,0	16,0	-7,0	9,5	5,9	3,6
2005	9,0	16,6	-7,6	10,0	7,1	3,9
2006	9,8	16,2	-6,4	9,8	7,6	3,8
2007	10,2	16,4	-6,2	11,0	9,0	3,8
2008	11,0	16,3	-5,3	10,0	7,0	3,6
2009	11,1	15,3	-4,2	9,4	6,9	3,2
2010	10,8	15,2	-4,4	9,1	6,7	2,7 ²
2011	11,0	14,5	-3,5	9,0	7,8	4,0
2012	11,4	14,5	-3,1	8,4	6,1	3,7
2013	11,1	14,6	-3,5	8,0	6,7	3,6
2014 ³	10,8	14,7	-3,9	7,8	6,9	3,0

1 На 1 000 живонароджених.

2 За даними органів державної реєстрації актів цивільного стану без урахування розірвань шлюбів, здійснених у судовому порядку.

3 Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь та частини зони проведення антитерористичної операції.

Джерело: дані Державної служби статистики України

втрата почуттів закоханості, любові, довіри між ними.

Безумовно, виявлення ролі міграційної акультурації у синкретизації сучасної української сім'ї, а в кінцевому рахунку у формуванні демографічних процесів є завданням непростим. Але саме це завдання повинно бути пріоритетним і одним з найважливіших завдань у даний час. Особливо важливо виявити регіональні особливості цих процесів. Якщо взяти до уваги, що як шлюбність і розлучуваність, так і міграційні процеси суттєво диференціюються в регіональному розрізі, то можна припустити, що й роль міграційної акультурації у синкретизації сучасної української сім'ї в різних регіонах буде різною [3].

Для встановлення характеру взаємозв'язків між шлюбністю й розлучуваністю та зовнішньою міграцією в розрізі регіонів важливим є вивчення їх динаміки за багато років. Ці дослідження слід здійснювати на фоні вивчення економічної ситуації в розрізі регіонів. Адже саме економічні нега-

рази, зокрема, зниження матеріального достатку сім'ї, зумовлює її членів шукати нові для неї форми заробітку, що вносять зміни не тільки в життєві плани сім'ї, але й в її функціонально-рольову структуру. У цьому контексті важливо дослідити сучасні сімейні норми та соціально-економічні наслідки їх порушення; структуру родинних зв'язків, фактори та наслідки їх деформації; наслідки розлучень і для подружжя, що розлучається, і для їх дітей, і, безумовно, для суспільства тощо.

Висновки. Підсумовуючи, ще раз наголосимо, що активізація досліджень, спрямованих на виявлення ролі міграційної акультурації у синкретизації сучасної української сім'ї, розробка заходів, спрямованих на подолання соціальної амбівалентності в рамках сім'ї як по Україні загалом, так і в розрізі регіонів зокрема, є гострим і актуальним завданням сьогодення. Його розв'язання сприятиме підвищенню ефективності демографічної політики на регіональному та державному рівнях.

Список літератури:

1. Нас рятують заробітчани [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rionews.com.ua/newspaper/all/now/n158154348>.
2. Соціологія: короткий енциклопедичний словник / Уклад.: В.І. Волович, В.І. Тарасенко, М.В. Захарченко [та ін.] ; під заг. ред. В.І. Воловича. – К. : Укр. центр духовн. культури, 1998. – 736 с.
3. Стадник Г. Гроші додому: чому українські заробітчани зменшили кількість переказів в Україну / Г. Стадник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dw.com/uk/>.
4. Сторожик М.І. Проблема акультурації і наступництва культурних традицій у мультикультурному суспільстві / М.І. Сторожик // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2011. – № 2. – С. 163–168.
5. Хомра О.У. Мігранти України в соціально-економічному вимірі / О.У. Хомра // Стратегічна панорама. – 2005. – № 2. – С. 144–163.

6. Шевчук Л.Т. Роль міграційної акультурації у синкретизації сучасної української сім'ї / Л.Т. Шевчук // Формування ринкової економіки : зб. наук. праць. Спец. випуск : матеріали Міжнародн. науково-практ. конф. «Демократичний розвиток України та пріоритетні завдання демографічної політики». Т. 2: Демографічні аспекти регулювання та відтворення трудового потенціалу. – К. : КНЕУ, 2006. – С. 135–143.
7. Шуменко М.А. Специфика «вхождения» мигрантов в новую культуру / М.А. Шуменко // Гуманитарные и социальные науки. – 2009. – № 3. – С. 23–32.

Шевчук Л. Т.

Тернопольский институт социальных и информационных технологий

Федоришина Л. М.

Университет экономики и предпринимательства

МИГРАЦИОННАЯ АКУЛЬТУРАЦИЯ В СИСТЕМЕ СОВРЕМЕННОГО РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОГО ОБЩЕСТВА

Резюме

Привлекается внимание к вопросам миграционной а и ее влиянию на все сферы жизнедеятельности украинского общества. Анализируются миграционные процессы, их объемы и география, а также особенности осложнения демографической ситуации Украины в результате миграционной акультурации и синкретизации украинской семьи. Очерчиваются проблемы миграционной акультурации и возможности предупреждения ее негативных последствий. Акцентируется внимание на необходимости разработки и внедрения новой государственной экономической политики регулирования миграционных процессов в условиях нестабильности на политической арене с целью предупреждения ухудшения социально-экономической ситуации Украины.

Ключевые слова: демографическая ситуация, миграционные процессы, миграционная акультурация, синкретизация украинской семьи, регулирования миграционных процессов.

Shevchuk L. T.

Ternopil Institute of Social and Informational Technologies

Fedoryshyna L. M.

University of Economy and Entrepreneurship

MIGRATION ACCULTURATION IN THE SYSTEM OF MODERN DEVELOPMENT OF UKRAINIAN SOCIETY

Summary

In the article it's attracted attention to the questions of migratory acculturation and her influence on all spheres of vital functions of Ukrainian society. Migratory processes, their volumes and geography, and also features of complication of demographic situation of Ukraine, are analysed as a result of migratory acculturation and syncretization of Ukrainian family. The problems of migratory acculturation and possibilities of warning of her are outlined negative consequences. Attention is accented on the necessity of development and introduction of new public economic policy of adjusting of migratory processes in the conditions of instability on a political arena with the aim of warning of worsening of socio-economic situation of Ukraine.

Keywords: demographic situation, migratory processes, migratory acculturation, syncretization of Ukrainian family, adjusting of migratory processes.